

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:

SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.

A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 28.— K. negyedévre 7.— K.

félévre 14.— K. egy hónapra .40 K.

Egyes számjára 10 fillér.

Kiadóhivatal:

SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.

A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917,

VI. évfolyam, 66. szám.

Szombat, március 17.

A forradalmi kormány proklamációja a háború ellen.

Az orosz forradalom eseményei lavinaszerűen dübörögnek felénk. Szélességében, mélységében fokozódó erővel lép föl és a forradalmi mozgalom már a cár trónjára is fölért. Állítólag a cár már le is mondott, mielőtt megfosztották volna hatalmától, a melyet nem a nép javára, hanem elnyomására használt föl. A cár lomandásának híre növelte azt a bizakodást, amelyet a külföld az orosz forradalomhoz fűz a béke ügyére nézve.

Bármint legyen is, az orosz nép megmozdulása föltétlenül kedvező tünet a központi hatalmak szempontjából. Még abban az esetben is, ha hitelt lehet adni annak a jelentésnek, hogy a forradalmat Anglia szította, hogy a békére hajló cárt és kormányát — forradalom árán is — a háború erőlyes folytatására kényszerítse: velük, ha lehet és ellenük, ha kell.

Anglia, mint köztudomású, nem válogatós az eszközeiben, főként, ha más népek föllázásával remélheti céljainak megvalósulását és így valószínű, hogy Buchanan, a pétervári angol nagykövet keze is közreműködött a forradalom előidézésében. De hogy Anglia nem ezt a forradalmat akarta, amelyről a Pétervárról érkező jelentések számot adnak, az bizonyos. Anglia igen szorult helyzetben lehet, ha már a forradalom tüzével is játszani kénytelen, amelynek gyújtását, pusztítását, eleméntáris kitöréseit szabályozni nem lehet. Ugy látszik, hogy a forradalom perzselő ereje nem olyan irányban érezteti hatását, amint az Anglia — ha valóban része volt a forradalom föllángolásában — várta volna.

Anglia olyan eszközöket akart volna felhasználni, mint Görögországban a görög királlyal szemben, ahol támogatta Venizelosz forradalmi mozgalomát, hogy a görög népet a békés hajlandóságú Konstantintól eltántorítsa és a saját hadicéljainak megnyerje. Ennek meg van a valószínűsége. Ám Anglia — mostani fenyegetett helyzetében — megfélemedezett arról, hogy Oroszországban a forradalom kráterjét megnyitni katasztrófával járhat, mert a nép elfojtott keserűségének és elégedetlenségének lávája maga alá temetheti az egész cári hatalmat és kormányrendszert.

A jelek arra vallanak, hogy a forradalmi kráter tüze nemcsak az autokrata uralom intézményeit égeti fel, hanem elpusztítja mindazokat, akik a béke ügyének és az orosz nép felszabadításának és állami ujjaszületésének útjában állnak. Buchanant, az angol nagykövetet, Stürmer volt miniszterelnököt és Protopopov minisztert állítólag meggyilkolták, noha Buchanant a közvélemény a háborús párthoz, Stürmert pedig a békepárthoz tartozónak tekintette.

Ha tehát Angliának valóban része volt

a forradalom előidézésében, hogy az orosz békepártot megfélemlítse, végzetesen csalódott. Azt hitte, hogy a forradalom meg fogja szilárdítani a háborús párt uralmát és reménykedett abban, hogy a cári hatalom a nép forradalmi mozgalomát a háború erőlyesebb folytatásával igyekszik majd elnyomni. Oroszország ugyan nem egyszer kezdett háborút, hogy a belső forrongás tüzést levezesse, de Anglia nem számított arra, hogy a harmadéve harcban álló orosz nép a forradalom fegyverével, ha egyszer erőre kapott, nem a cári érdekeket akarja diadalra vitni, hanem a békének és a demokráciának ügyét.

Azért hisszük, hogy bármiként nézzük is a dolgok keletkezését, hatásában és kö-

BUDAPEST, március 16. A Magyarország-nak jelentik Kopenhágából: Az orosz forradalmi kormánynak a katonákhoz intézett proklamációja így hangzik:

Katonák! Ti vagytok hivatva, hogy Oroszországot megvédjétek. Mi kénytelenek vagyunk éjjel-nappal dolgozni és emellett éhezünk. Az orosz kormány és az árulók, akik az országot eladják, háborút kezdtek a nép megkérdezése nélkül és milliónyi embert szerencsétlenségbe döntöttek. Mi csak azt kívánjuk, hogy Oroszország sorsát ne az árulók és a tolvaj miniszterek intézzék. Mi csak a szó-

vetkezményeiben mégis közelebb fogja hozni az emberiséget a békéhez. A forradalmi kormány semmiesetre sem cselekedhetik az általános néphangulat ellen, amely föltétlenül a békére vágyik. De egyébként is nem tudjuk elgondolni, hogy egy ország, amelynek uralkodója lemondani kénytelen, ahol a minisztereket fogságba vetik és meggyilkolják, ahol a fegyveres erő részei megtagadják az engedelmséget és a forradalomhoz csatlakoznak, eredményesen folytathassa a háborút. A mi nézőpontunkból tehát az orosz forradalom mindenképpen örvendetes jelenség. Ennyit bizonyára már most meg lehet állapítani annak a kockázata nélkül, hogy a forrongó fejlemények ezt a következtetésünket megcáfolják.

és sajtószabadságot, a szabad gyülekezési jogot és azt kívánjuk, hogy e szerencsétlen háborúnak, amely az országot veszélybe döntötte, asszonyaitokat özvegygé, gyermekeiteket árvákká tette, véget vessetek, mert szabad Oroszországban akarunk élni. Ne támadjatok ellenünk, csatlakozzatok hozzánk és segítsetek a carizmus megsemmisítésében. Jertek ki az utcára és kiáltjátok velünk: „Le a háborúval!” Katonák, segítsetek nekünk és milliónyi paraszt és munkás fog benneteket áldani és a kormány kénytelen lesz a vérontásnak véget vetni. Katonák! Mi hívunk benneteket.

A forradalmi kormány helyzete válságos?

BERLIN, március 16. A *Lokalanzeiger* jelenti Stockholmból: Az orosz forradalmi bizottság egyáltalán nem ura a helyzetnek. A katonák magatartása egyáltalán bizonytalan. Azt hiszik, hogy a végrehajtó-bizottságot a legközelebbi napokban egy forradalmi kormány váltja föl, amely a radikális és a szocialista elemekre fog támaszkodni és el fogja söpörni a mostani kormányt. A nyugtalanság egyre inkább háboruellenes jelleget kezd ölteni.

STOCKHOLM, március 16. Az orosz határról jelentik, hogy Pétervárott a legnagyobb fosztogatások történnek. Az éhínség kiűzőben áll. Valamennyi jobboldali képviselőt letartóztatták. Általános elégedetlenséget kelt, hogy a forradalmi bizotti-

ság nem nyilatkozott, milyen magatartást tanúsít a háborúval szemben. Valótlán az a hír, hogy minden minisztert letartóztattak volna, mert például Protopopov a főhadiszálláson tartózkodik. A moszkvai forradalmi ellenzék 9 pontban foglalta össze követeléseit. Ezekben a pontokban kijelentik, hogy két fronton folytat háborút az ország: külső és belső fronton. Majd így folytatják:

A háborút megnyerni nem lehet, mert a belső fronton az események fontosabbak, mint a külsőn.

Knoring tábornokot, aki vonakodott teljesíteni a дума fölszólítását és házában revolverrel védekezett, agyonlőtték és holttestét a folyóba dobták.